

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/442/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213215288
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1213215288.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: B. P., L.. XX.XX.XXXX, Na T. Č.. XX/E, J., zast. Mgr. Zinou Hlbočanovou, advokátkou, Vajnorská č. 20, Bratislava, proti odporcom: X/ Ľ. P., L.. XX.XX.XXXX, Na T. Č.. XX/E, J., X/ B. P., L.. XX.XX.XXXX, L. XX, J., obaja zast. GHS Legal, s.r.o., advokátska kancelária, Lazaretská č. 3/A, Bratislava, o uloženie povinnosti odporcovi 1/ strpieť výkon práva bývania a užívania bytu, o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporcov proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24. marca 2014, č.k. 9C 118/2013-127, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa mení tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamieta.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi 2/ uložil, aby navrhovateľke umožnil užívať a bývať v 2-izbovom byte č. X-X.XX, nachádzajúcom sa na X. poschodí bytového domu súp. č. XXXXX na ulici Na T. XX/E E. J., zapísanom na LV č. XXXX vedenom Správou katastra pre Y. C. D. J. (ďalej len „byt“), a odovzdal jej kľúče od tohto bytu.

Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 102 ods. 1 a § 76 ods. 1 písm. e) a ods. 4 O.s.p., keď sa s návrhom navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia stotožnil. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na genézu súdneho konania a vysvetlil účel predbežného opatrenia. Uviedol, že navrhovateľka svoj pôvodný návrh vo veci samej, smerujúci voči jej manželovi a výlučnému vlastníkovi bytu, odporcovi 1/, rozšírila aj na odporcu 2/, na ktorého odporcu 1/ previedol vlastnícke právo k bytu. Vstup odporcu 2/ do konania bol súdom prvého stupňa pripustený, a jeho rozhodnutie bolo aj potvrdené odvolacím súdom. Zmeneným návrhom sa navrhovateľka domáha uloženia povinnosti odporcom 1/ a 2/ strpieť výkon jej práva bývania v byte a užívania bytu až do zabezpečenia primeraného náhradného bytu, s tým, že ona je v byte oprávnená bývať a užívať ho až do zabezpečenia primeraného náhradného bytu. Poukázal na to, že navrhovateľka potrebu predbežnej úpravy pomerov účastníkov konania odvodzovala od skutočnosti, že ona ako manželka odporcu 1/ a ich dve maloleté deti sú aktuálne bez domova. S odporcom 1/ žili aj s deťmi v spoločnej domácnosti vo vyššie špecifikovanom byte, pôvodne vo výlučnom vlastníctve odporcu 1/, ktorý previedol vlastnícke právo k bytu na odporcu 2/. Navrhovateľka svoje užívacie právo k predmetnému bytu odvodila od rodinného vzťahu k odporcovi 1/, pričom poukázala na to, že odporcovia 1/ a 2/ jej v užívaní bytu bránia. Súd prvého stupňa skonštatoval, že môže po začatí konania nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Vyhodnotil, že existuje hrozba, že bez predbežnej úpravy pomerov účastníkov konania by mohlo dôjsť v priebehu konania k takým zmenám pomerov účastníkov, ktoré sú spôsobilé ohroziť nerušené judikovanie súdu vo veci samej, keď považoval za osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nebezpečenstva navrhovateľke bezprostredne hroziacej ujmy. S ohľadom na uvedené skutočnosti, dospel k záveru, že pre nerušené rozhodovanie súdu vo veci samej a zabezpečenie reálnej uplatniteľnosti prípadného budúceho súdneho rozhodnutia je potrebné nariadiť predbežné opatrenie.

Proti tomuto uzneseniu podal (podľa obsahu) prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie odporcu 2/, a žiadal ho zrušiť, dôvodiac, že je neopodstatnené, nevykonateľné a značným spôsobom zasahujúce do jeho práv ako tretej osoby, ktorá nemá s predmetom sporu nič spoločné. Najskôr poukázal na to, že navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť s odporcom 1/ dobrovoľne, nakoľko až do rozvodu manželstva mienila podľa úradného záznamu polície zotrvať u svojich rodičov, a teda jej konanie nemožno považovať za prejavenie jej vôle zotrvať s ním v spoločnej domácnosti. V tejto súvislosti zdôraznil, že si svoje veci z bytu zobrala za asistencie polície, a žiadne jej veci alebo veci detí sa v byte nenachádzajú. Mal tiež za to, že navrhovateľka nie je aktuálne s deťmi bez domova, a žiadna bezprostredná ujma jej nehrozí, keďže sa už 11 mesiacov zdržiava s deťmi u príbuzných na O. XX E. J., pričom sa v rámci pravidelných mesačných výdavkov za účelom určenia výšky výživného na manželku domáha aj nákladov spojených s jej bývaním na tejto adrese, a to od 01.07.2013. Poukázal i na skutočnosť, že navrhovateľka nie je s odporcom 2/ v žiadnom právnom vzťahu, od ktorého by mohla odvodzovať svoje právo bývať v byte v jeho vlastníctve. V tejto súvislosti mal tiež za to, že navrhovateľka sa snaží obmedziť vlastnícke právo odporcu 2/ k bytu (ktorý prenajíma osobe odlišnej od odporcu 1/) bez akéhokoľvek právneho základu, a preto jej konanie nemôže požívať súdnu ochranu.

Navrhovateľka žiadala vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu 2/ napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Mala za to, že osvedčila naliehavosť predbežnej úpravy pomerov účastníkov ako i nebezpečenstvo jej a jej dvom maloletým deťom hroziacej ujmy, keď zdôraznila, že konaním odporcov 1/ a 2/ sa nútene ocitli bez domova, pričom sú odkázaní na bývanie v predmetnom byte vo vlastníctve odporcu 2/, na ktorého odporca 1/ účelovo previedol vlastníctvo k bytu počas súdneho konania. Odporcovia jej a jej dvom maloletým deťom odmietajú byť sprístupní a užívať, keďže odporca 1/ vymenil resp. prekódoval zámok. Poukázala na to, že vzhľadom na konanie odporcu 1/ sa s deťmi dostala do tiesne a je nútená prespávať u príbuzných, pretože nemá vlastné bývanie. V súčasnosti je len dočasne ubytovaná u svojho brata v nájomnom byte, čo jej bytovú tieseň vyvolanú odporcom 1/ nerieši. Poukázala tiež na to, že odporca 1/ aj po prevode vlastníckeho práva k bytu tento byt užíva na základe nájomnej zmluvy. Zastávala názor, že odporca 2/ pri prijatí daru (bytu) od odporcu 1/ vedel, že v ňom trvalo uspokojujú bytové potreby navrhovateľka s deťmi, ktorí sú na bývanie v byte odkázaní. Poukázala na aktuálnu judikatúru, z ktorej podľa jej názoru plynie, že i nový vlastník bytu má povinnosť strpieť výkon práva rozvedenej manželky bývať v byte jej bývalého manžela až do zabezpečenia bytovej náhrady. Mala za to, že osvedčila svoje právo bývania v byte, ako i skutočnosť, že jej právo bolo porušené, z čoho vyvodila, že je dôvodné poskytnúť jej porušenému právu ochranu. Uviedla, že napriek vykonateľnosti nariadeného predbežného opatrenia sa odporca 2/ splneniu nariadenej povinnosti vyhýba. Zastávala názor, že i keď rozsudok č.k. 28P 113/2013 zo dňa 26.05.2014 o rozvode manželstva a úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva ešte nie je právoplatný, deti jej ním boli zverené do osobnej starostlivosti, a nariadené predbežné opatrenie poskytuje ochranu jej aj deťom. Nesúhlasila s tvrdením, že opustila spoločnú domácnosť s odporcom 1/ dobrovoľne, pretože úradný záznam príslušníka polície len zaznamenáva ako vec vnímal on, čo však nepotvrďuje jeho pravdivosť. V tejto súvislosti poukázala na to, že trestné oznámenie podala aj na príslušnú prokuratúru, a vo veci je v súčasnosti vedené trestné stíhanie. Mala za to, že nariadené predbežné opatrenie je primerané a zabráni vzniku ujmy a zhoršovaniu právnej pozície navrhovateľky a jej detí.

Odvolačný súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., oboznámil sa s celým súdnym spisom, a dospel k záveru, že odvolanie odporcu 2/ je dôvodné, a že napadnuté uznesenie je potrebné zmeniť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť, nakoľko na jeho nariadenie neboli splnené podmienky.

Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie (§ 102 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 76 ods. 1 písm. e) a f) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Potreba dočasnej úpravy pomerov

účastníkov alebo obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia musí byť v konaní o nariadenie predbežného opatrenia aspoň osvedčená. Pre úspešné uplatnenie nároku na nariadenie predbežného opatrenia teda zákon vyžaduje osvedčenie nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj naliehavosť potreby takejto dočasnej úpravy pomerov účastníkov, čiže osvedčenie, že bez úpravy právnych pomerov by bolo právo navrhovateľa ohrozené, pričom hrozba musí byť bezprostredná a reálna. Oba predpoklady musia byť naplnené súčasne, inak nie je možné návrhu vyhovieť.

V posudzovanej veci odôvodnil súd prvého stupňa nariadenie predbežného opatrenia svojím presvedčením o pravdepodobnosti nebezpečenstva navrhovateľke bezprostredne hroziacej ujmy. Odvolací súd považuje v tejto súvislosti za potrebné uviesť, že predbežné opatrenie je výnimočným opatrením, ktoré možno nariadiť len ak je skutočne potrebné dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, teda ak nastane medzi účastníkmi taký stav právnych a faktických vzťahov, ktorý bezpodmienečne vyžaduje dočasnú a rýchlu súdnu ochranu. Preto musí jeho navrhovateľ osvedčiť, že hrozba bezprostredne mu hroziacej ujmy je reálna. Ohrozenie práv, nároku a hrozba bezprostrednej ujmy navrhovateľa, musí byť konkrétna, a navrhovateľ ju musí vždy osvedčiť, nestačí ju iba tvrdiť. Chýbajúce osvedčenie bezprostredne hroziacej ujmy nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia. Možno teda zhrnúť, že ak navrhovateľka navrhla voči odporcovi 2/ nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sledovala dosiahnutie predbežnej úpravy pomerov účastníkov konania, mala povinnosť tvrdiť a osvedčiť, že bez takejto úpravy pomerov jej (a jej deťom) vzhľadom na konanie odporcu 2/ reálne a bezprostredne hrozí ujma. Navrhovateľka však v danom štádiu konania naliehavosť potreby dočasnej ochrany svojich práv navrhovaným predbežným opatrením podľa názoru odvolacieho súdu neosvedčila.

Odvolací súd po preskúmaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, napadnutého uznesenia ako i súdneho spisu nezistil žiadny dôvod, na základe ktorého by bola predbežná úprava pomerov medzi účastníkmi konania naliehavo potrebná. Dospel totiž k záveru, že navrhovateľka ničím neosvedčila, že bez nariadenia predbežného opatrenia by jej a jej deťom hrozila ujma, ani že nebezpečie takejto ujmy je reálne a hrozí jej bezprostredne.

Navrhovateľka v návrhu tvrdila (a súd prvého stupňa sa s jej tvrdením stotožnil), že nariadenie predbežného opatrenia, ktorým budú dočasne upravené pomery účastníkov konania, je naliehavo potrebné, pretože je spolu s dvoma maloletými deťmi odkázaná na bývanie v byte odporcu 2/, keďže nemajú kde bývať a sú nútení prespávať u príbuzných, čím je ohrozené zabezpečenie ich existenčných potrieb. Poukazovala na tieseň, do ktorej sa s deťmi dostala, a požadovala, aby jej súd poskytol dočasnú ochranu. Odvolací súd však z Dohody o dočasnom ubytovaní a o úhrade nákladov s ním spojených, ktorú uzavreli navrhovateľka a jej brat J.. B. T. dňa 01.07.2013, zistil, že J.. B. T. navrhovateľku s maloletými deťmi od 01.07.2013 dočasne ubytoval v dvojizbovom byte na O. XX E. J., ktorého je nájomcom, a to až do času, kým sa navrhovateľka nedomôže práva bývať v byte vo vlastníctve odporcu 2/. Navrhovateľka sa v dohode zaviazala bratovi prispievať na prevádzkové náklady predmetného bytu sumou 60,- eur mesačne a za dočasné ubytovanie platiť sumu 100,- eur mesačne. Účastníci dohody sa tiež dohodli na tom, že nakoľko je navrhovateľka bez príjmu, bude ubytovaná na dlh, a zaplatí za odbývané mesiace až po tom, čo vymôže finančné prostriedky na jej výživu v inom súdnom konaní (OS BA II sp. zn. 7C 121/2013) od odporcu 1/. Skutočnosť, že aj v súčasnosti v byte, ktorý má jej brat v nájme, s deťmi býva, potvrdila sama navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu 2/. Odvolací súd potom dospel k záveru, že v súčasnosti navrhovateľke a jej maloletým deťom nehrozí vzhľadom na konanie odporcu 2/ žiadna bezprostredná ujma, keďže nezistil žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by sa javili aspoň ako pravdepodobné tvrdenia navrhovateľky o ohrození existenčných potrieb jej a jej maloletých detí. Navrhovateľka spolu s deťmi už vyše roka býva v byte, ktorý má jej brat v nájme, pričom nie je ani povinná aktuálne za bývanie platiť. Je potom namieste konštatovať, že navrhovateľka neosvedčila, že jej bezprostredne hrozí ujma, a preto je možné uzavrieť, že jej tvrdenia zostali len v rovine jej vnútorného presvedčenia.

Pokiaľ navrhovateľka navrhla nariadenie predbežného opatrenia dôvodiac, mala povinnosť osvedčiť, že nebezpečie, ktoré jej a jej maloletým deťom hrozí, je reálne a hrozí im bezprostredne. Navrhovateľka však v danom štádiu konania nepreukázala naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov

konania navrhovaným predbežným opatrením, preto sa odvolací súd v tejto časti s námietkami odporcu 2/ v odvolaní stotožnil.

Vzhľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď sa stotožnil s dôvodmi, uvádzanými navrhovateľkou v návrhu, na základe čoho nariadil voči odporcovi 2/ predbežné opatrenie. Keďže pre nariadenie predbežného opatrenia neboli splnené zákonné podmienky, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil v zmysle ust. § 220 O.s.p. tak, že návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o veci samej (ust. § 224 ods. 4 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.